

ระเบียบกรมคุมประพฤติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการในการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙
อธิบดีกรมคุมประพฤติจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมคุมประพฤติว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการในการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์” หมายความว่า การดำเนินการ
กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในงานคุมประพฤติ

“กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในงานคุมประพฤติ” หมายความว่า กระบวนการที่เปิดโอกาส
ให้ผู้เสียหายได้แสดงความรู้สึกและบอกเล่าผลกระทบที่ได้รับ ผู้กระทำผิดได้แสดงความรับผิดชอบและ
นำไปสู่การที่ผู้เสียหายได้รับการเยียวยาหรือชดใช้ความเสียหายตามความต้องการ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติในสังกัดกรมคุมประพฤติ

“ผู้ประสานงาน” หมายความว่า พนักงานคุมประพฤติ หรือบุคคลอื่นใดที่ได้รับการแต่งตั้ง
จากผู้อำนวยการให้ทำหน้าที่จัดให้มีการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

“ผู้กระทำผิด” หมายความว่า ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ และผู้ถูกคุมความประพฤติ

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมคุมประพฤติเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความ
วินิจฉัยปัญหาเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

หลักเกณฑ์การดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

ข้อ ๕ ในคดีที่มีผู้เสียหายให้พนักงานคุมประพฤติชี้แจงเรื่องกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์
ในงานคุมประพฤติ ให้ผู้กระทำผิดและผู้เสียหายทราบถึงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการ และประโยชน์

ที่อาจจะได้รับพร้อมทั้งแนะนำให้เข้าร่วมในกระบวนการและสอบถามความประสงค์ แล้วบันทึกไว้ตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนด

ในการดำเนินการกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ตามวรรคหนึ่ง จะดำเนินการได้ต่อเมื่อผู้กระทำผิดและผู้เสียหายทั้งสองฝ่ายให้ความยินยอม ให้พนักงานคุมประพฤติรายงานผู้อำนวยการเพื่อแต่งตั้งผู้ประสานงานดำเนินการ

หมวด ๒

คุณสมบัติ หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ประสานงาน

ข้อ ๖ ผู้ประสานงานต้องผ่านการอบรมหลักสูตรกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในงานคุมประพฤติของกรมคุมประพฤติ และได้รับการขึ้นบัญชีของกรมคุมประพฤติไว้

ข้อ ๗ ผู้ประสานงานต้องได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการ ให้ทำหน้าที่ในแต่ละคดี

ข้อ ๘ ผู้ประสานงานมีหน้าที่และความรับผิดชอบในกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในงานคุมประพฤติ ขึ้นการเตรียมความพร้อม การจัดประชุมประสานสัมพันธ์ภาพ และการจัดทำข้อตกลง

หมวด ๓

การเตรียมความพร้อม

ข้อ ๙ ให้ผู้ประสานงานศึกษาข้อมูลจากสำนวนคดี เพื่อวางแผนในการดำเนินงานประชุมประสานสัมพันธ์ภาพ

ข้อ ๑๐ ให้ผู้ประสานงานนัดหมายและพูดคุยกับผู้เสียหาย เพื่อเตรียมประเด็นในการประชุมสำรวจความต้องการในการเยียวยาความเสียหาย และให้ผู้เสียหายเลือกบุคคลที่ตนประสงค์ให้เข้าร่วมประชุม

ให้ผู้ประสานงานนัดหมายและพูดคุยกับผู้กระทำผิด เพื่อเตรียมประเด็นในการประชุมประเมินความพร้อมในการแสดงความรับผิดชอบ และให้ผู้กระทำผิดเลือกบุคคลที่ตนประสงค์ให้เข้าร่วมประชุม

ข้อ ๑๑ ให้ผู้ประสานงานกำหนด วัน เวลา สถานที่ ในการประชุมและแจ้งให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบ

หมวด ๔

การประชุมประสานสัมพันธ์ภาพ

ข้อ ๑๒ ให้ผู้ประสานงานชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และข้อตกลงของการประชุมประสานสัมพันธ์ภาพ รวมทั้งขั้นตอนการดำเนินการหลังจากเสร็จสิ้นการประชุมให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนเข้าใจและรับปฏิบัติ

ข้อ ๑๓ ให้ผู้ประสานงานดำเนินการประชุม ดังนี้

(๑) เปิดโอกาสให้ผู้เสียหายและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้เสียหาย พูดถึงความรู้สึกและความเสียหายที่ได้รับจากการกระทำผิด ทั้งทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ตลอดจนความต้องการในการเยียวยา หรือทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น

(๒) ให้ผู้กระทำผิด และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิดพูดถึงสาเหตุ แรงจูงใจ ความรู้สึกนึกคิดในการกระทำผิด รวมทั้งเสนอวิธีการเยียวยา ชดใช้ ทดแทน หรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น

(๓) ให้ทั้งสองฝ่ายหาข้อตกลงร่วมกันในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น

(๔) ในกรณีที่สามารทำข้อตกลงร่วมกันได้ ให้ผู้ประสานงานจัดทำบันทึกข้อตกลง ให้ทั้งสองฝ่ายลงลายมือชื่อ แล้วสำเนามอบให้ผู้เสียหายและผู้กระทำผิด ต้นฉบับเก็บไว้เป็นหลักฐานในสำนวนคดี

(๕) ในกรณีที่สามารทำข้อตกลงไม่ได้ ให้ผู้ประสานงานยุติการประชุม และปิดประชุม

ทั้งนี้ การประชุมประสานสัมพันธ์ภาพจนสามารถบรรลุถึงการทำข้อตกลงร่วมกันนั้น อาจจำเป็นต้องดำเนินการจัดการประชุมมากกว่า ๑ ครั้งก็ได้

ข้อ ๑๔ ให้ผู้ประสานงานจัดทำรายงานการประชุมประสานสัมพันธ์ภาพเสนอผู้อำนวยการ

หมวด ๕

การดำเนินการภายหลังการประชุมประสานสัมพันธ์ภาพ

ข้อ ๑๕ ให้ผู้ประสานงานส่งรายงานการประชุมประสานสัมพันธ์ภาพ และข้อตกลงร่วมกันเสนอผู้อำนวยการ เพื่อมอบหมายให้พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนดำเนินการ

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในขั้นตอนการสืบเสาะและพินิจให้พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวนนำผลจากการประชุมประสานสัมพันธ์ภาพและข้อตกลงประกอบในการจัดทำรายงานสืบเสาะและพินิจ

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่ใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในขั้นตอนการควบคุมและสอดส่องให้พนักงานคุมประพฤติเจ้าของสำนวน ใช้ข้อมูลจากรายงานการประชุมประสานสัมพันธ์ภาพให้เป็นประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และติดตามผลการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างผู้กระทำผิดกับผู้เสียหาย

หมวด ๖

ค่าตอบแทน

ข้อ ๑๘ การจ่ายค่าตอบแทนผู้ประสานงานที่ไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่สังกัดกรมคุมประพฤติและบุคคลที่เข้าร่วมประชุมเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พันตำรวจเอก ธีรภัทร์ เศวตฉัตร

อธิบดีกรมคุมประพฤติ